

Dagsutfärd till konsten och kulturens Uppsala för medlemmar i Konstföreningen vid Region Stockholm 19 oktober 2024.

**Start från Cityterminalen kl. 08.00 (se skyltning Region Stockholm, Uppsala).
Reseledare Lennart Stockblad.**

Färd direkt till Uppsala och på Katedralkaféet serveras kaffe/te med ost och skinksmörgås. Därefter kl.10.00 enskild promenad till Domkyrkan intill Kaféet där vi, under musikrepetition inför kommande konsert, på egen hand vandrar runt och ser de fina konstskatterna.

Sverige blev en egen kyrkoprovinc med ärkebiskop för 850 år sedan. Den första domkyrkan i Uppsala finns fortfarande kvar och kallas numera Gamla Uppsala kyrka. Omkring 1270 började en ny domkyrka i Östra Aros, längre söderut längs Fyrisån, att byggas. Namnet Uppsala flyttade med till den nya domkyrkan och namnet Östra Aros försvann. Erik den heliges relikier, kyrkans stora klenod, flyttades också från den förra domkyrkan i Gamla Uppsala redan 1273. Redan tidigt skrevs kontrakt med byggmästaren och arkitekten Estienne de Bonnueill från Frankrike. Hans medarbetare har troligen utfört stora delar av kapellen i domkyrkans östra del, högkoret samt södra och norra portalerna.

År 1331 bad kung Magnus Eriksson upplanningarna att än en gång skänka pengar till kassan så att domkyrkan ”genom Guds nåd på kort tid” kunde färdigställas. Kungens vädjan och spår i väggarna visar att det övervägdes att låta domkyrkan bestå av enbart högkoret och kapellen runtomkring samt av ett tvärskepp. Men senare under 1300-talet fullföljdes trots allt den ursprungliga planen med ett långhus i väster. Byggmästaren Nikolaus från Västerås var en av dem som ansvarade för långhusbygget. Det fick ett enklare utförande än domkyrkans östra del.

Invigningen av domkyrkan ägde rum 1435, efter en tid av pengabrist, kallt klimat och pestutbrott. Domkyrkan uppfördes i tegel som tillverkades nära byggarbetsplatsen. Pelarna längst fram i kyrkan är däremot av kalksten från Gotland.

Under Gustav Vasas regeringstid 1523–1560 lämnade kyrkan i Sverige den romersk-katolska kyrkan. Vid Uppsala möte 1593 slogs det fast att Svenska kyrkan skulle vara evangelisk-luthersk. Utsmyckning med anknytning till den katolska tiden och kapellen förvandlades till renodlade gravrum. Gustav Vasa och hans drottningar begravdes i det tidigare Mariakoret.

Kl. 10.45 gör vi sedan en kort färd med bussen till Bror Hjorts Museum som är ett konstmuseum i Uppsala inrymt i Bror Hjorths tidigare bostad och ateljé. Förutom Bror Hjorths konst, visas utställningar med andra konstnärer i en tillbyggd konsthall. Bror Hjorth (1894-1968) räknas som en av de stora modernisterna i svensk konst, lika mycket målare som skulptör och dessutom en skicklig tecknare. Hans konst är en hyllning till kärleken, musiken och livet.

Det blir en intressant visning av guider som berättar om Bror Hjort och hans konst.

Lunch äter vi kl. 12.30 på Granhof - en restaurang med historiskt arv från Granskolan anno 1881. Här kan vi njuta av lunchen i en modern och charmig atmosfär. Upplev den rika historien som präglat dessa väggar sedan 1881. Lunchen består av: Smör, bröd, panerad stekt Rödtinga med tillbehör, bordsvatten, kaffe och kaka.

Efter lunchen kör vi fram till Universitetsbiblioteket Carolina Rediviva som är Uppsala universitets huvudbibliotek. Det grundades 1620 och är en av Nordens äldsta. Donationer och inköp under århundradens lopp har bidragit till de stora värdefulla samlingarna med helt unika verk.

Här förvaras den tidigaste någorlunda korrekta kartan över Norden, Carta Marina från 1539. Här visas även tillfälliga utställningar kring aktuella teman. Utställningen är öppen för besökare på egen hand.

Silverbibeln är en unik handskriven bok och den främsta källan till vad vi vet om det numera utdöda språket gotiska. Boken räknas som Sveriges dyrbaraste bokskatt och är en av världens mest berömda handskrifter. År 2011 blev den ett av Unescos världsminnen.

Silverbibeln skrevs för hand, med guld- och silverbläck på purpurfärgat pergament, i Italien i början av 500-talet. Man tror att den från början har tillhört Theoderik den store, som var kejsare över det västromerska riket på 500-talet. Den gjordes som en överdådig symbol för kejsarens och rikets status.

Silverbibeln är trots sitt namn inte en fullständig bibel, utan innehåller de fyra evangelierna – fyra berättelser om Jesus liv, död och uppståndelse. Skänktes till Uppsala universitetsbibliotek på 1600-talet

Många blad har försvunnit under Silverbibelns händelserika, drygt 1000 år långa resa genom Europa. Den bestod från början av åtminstone 336 blad. Av dessa finns i dag 187 i Uppsala.

År 1669 kom Silverbibeln till Uppsala universitetsbibliotek som en gåva av rikskansler Magnus Gabriel De la Gardie, och har varit kvar här sedan dess.

Kl. 14.15 blir det åter igen en kort bussfärd till Uppsala slott och Konstmuseet som är inrymt i en del av slottet. I ena flygeln finns Residenset för Landshövdingen i Upplands Län.

Vi får kl. 14.30 visning av utställningarna:

Tyra Kleen var konstnär, spiritist och världsresenär i det tidiga 1900-talet. Utställningen Ständigt sökande visar den hittills mest omfattande presentationen av hennes konstnärskap.

Tema utställningen Se människan visar hur identitet skildras och hur porträtt under tid omarbetas genom teknikerna måleri, fotografi och skulptur. Och i tema utställningen En abstrakt värld visas verk från 1900-talets mitt till i dag, en tid då den traditionella bilden av människor och natur luckras upp och ersätts med andra färger och djärvare uttryck.

Efter visningen finns tid att upptäcka konstmuseets samlingar som består av regionalt och svenskt måleri från 1900-talet och framåt, teckningar och akvareller, skulptur, installationer, objekt och videokonst.

Därmed är det tid att börja resa tillbaka till Stockholm med ankomst ca kl. 18.00.

Pris per person kronor 1,460: -. Priset gäller vid minst 25 deltagare.

I resans pris ingår: bussresa, fm kaffe med smörgås, lunch, smör, bröd, panerad stekt Röttunga, bordsvatten, kaffe och kaka. Besök i Domkyrkan, Visning av Bror Hjorts museum, besök i Universitetsbiblioteket Carolina Rediviva, konstvisning på Uppsala Konstmuseum, konstguider enligt program, reseledare Lennart Stockblad.

Anmälan sker direkt till Lennart Stockblad, E-mejl: lennart@stockblad.se eller telefon 070-496 47 20. Ange antal, namn samt E-mailadress/telefonnr. . Anmälan tas som vanligt emot i turordning som de inkommer, dag och klocktid. Sista bindande dag är den 1 oktober 2024.

Inbetalning kronor 1,460:- utan faktura sker till bankgiro 176-3697 Stockblad Touring och skall inbetalas senast 1 oktober 2024. Bankens kvitto gäller för betalningen.